

Sormayı Bıraktığımız En Tehlikeli Sorular!

Otorite özünde sadece kararları dayatma gücü değildir; aksine bundan önce, neyin sorulup neyin sorulmayacağını şekillendirme gücüdür. Nitekim halklar soru sormayı bıraktığında, kesinliğe ulaşmış olmazlar; aksine çoğu zaman ilan edilmemiş bir boyun eğme aşamasına girmiş olurlar. Bu yüzden siyasi hayatta gerçekleşebilecek en tehlikeli şey yanlış cevapların varlığı değildir, aksine bizzat soruların yokluğudur.

Başlangıçta sorular doğal bir hak olarak ortaya atılır: Neden bu sistem bizim üzerimize uygulanıyor? Peki bu, daha öncekinin bir uzantısı değil midir? Bundan kim yararlanıyor? Neden bizi temsil eden bir sistem uygulamıyoruz? Ve benzerleri gibi... Ama zamanla, korkunun, propagandanın ya da sahte tatminin etkisi altında, bazı sorular yazılı olmayan yasaklara dönüştürülür; işte burada siyaset, kamusal işleri yönetmekten çıkıp bilinci yönetmeye doğru sapmaya başlar.

Siyasi otorite, meşruiyetini sorgulamayı ve halkın sorularına boyun eğmeyi bıraktığında, iknaya dayalı bir otorite aşamasından yorgunluğa dayalı otorite aşamasına geçer; işte burada tehlike, soruların çokluğunda değil, aksine onların yokluğunda yatmaktadır.

2011 yılından önce, yani Arap Baharı olarak adlandırılan şeyden önce Arap ülkeleri, iktidar koltuğunda oturma süresini uzatmak için soruların dondurulmasından kaynaklanan siyasi bir durgunluk yaşıyordu; bu yüzden kim yönetiyor? Neden bu karar alındı? Kaynaklarımız nereye gidiyor? gibi büyük sorular, ya unutulmuş sorulara ya da tartışmayı kabul etmeyen tek taraflı bir söylemle önceden cevaplanmış sorulara dönüşmüştür.

Protestolar patlak verdiğinde, bunlar sadece açların ayaklanmaları olmamıştır, aksine bastırılmış şu soruların şiddetli bir şekilde yeniden dönmesinden dolayı olmuştur: Sorgulanmayan biri, nasıl bizi yönetebilir? Kendi kararlarımıza ortak olmadan, nasıl onurlu bir şekilde yaşarız?

Otoriter siyasi söylemde, temel soruların sorulması, sabiteler hakkında şüphe duymak ya da ulusal güvenliğe karşı komplo kurmak olarak yeniden tanımlanmıştır; burada en tehlikeli sorular, cezalandırılan yasak sorulara dönüşmüştür.

Askeri darbelere tanık olan birçok ülkede, başlangıçta otoritenin meşruiyeti konusunda hararetli tartışmalar olmakta, ardından zamanla bu soru giderek ortadan kaybolmakta ve onun yerini daha az tehlikeli şu soru almaktadır: Mevcut duruma nasıl uyum sağlayabiliriz? İşte tehlike burada yatmaktadır; zira gerçekliği sorgulamadan ona uyum sağlamak, ne kadar bozuk olursa olsun bir gerçeklik üretir.

Ekonomide, (büyüme - enflasyon - yatırımlar - getiriler...) gibi hususlar genellikle halka karmaşık teknik bir dille sunulmaktadır; ancak asıl soru şudur: Bu büyüme kime gidiyor? Halklar bu soruyu ortaya atmayı bıraktığında, rakamlar büyürken, toplumdaki adalet bozulmaktadır.

Özgürlüğe mukabil güvenlik durumunda, şu soru ortaya atılmaktadır: Güvenlik otoritesinin sınırları nelerdir? Çünkü istikrar gerekçesi altında güvenlik güçlerine geniş yetkiler verilir ve kişi, özgürlüğünün bir kısmından vazgeçmenin geçici bir

durum olduğuna ikna edilir; sonra kişi özgürlüğün bir kural değil, istisna haline geldiği bir gerçeklikle uyanır.

Bireyler kendilerini izlemekten ve kendilerini şüphe ya da izolasyon dairesine sokabilecek sorulardan kaçınmaya başladıklarında, otorite en tehlikeli aşamalarında başarıya ulaşmış olur; çünkü sessizlik artık dayatılan bir şey olmaktan çıkıp, mantıklı görünen bir seçenek haline gelir!

Halkların canlılığı, ittifak etmelerinin boyutuyla değil, aksine farklılığa ve korkusuzca zor sorular ortaya atmaya yönelik yetenekleriyle ölçülür. Soru, bazen düşünüldüğü gibi istikrarı tehdit eden bir unsur değildir; aksine istikrarın donukluğa ve otoritenin ise kapalı bir kesinliğe dönüşmemesinin tek garantisidir. Bu yüzden soru sorma cesaretini kaybeden toplumlar, önce düzeltme, sonra anlama, daha sonra da bekalarını sürdürme kapasitesini yavaş yavaş kaybederler.

İslam'da dengeler farklıdır; zira İslam'da yasa koyucu Allah'tır ve (Hilafet) sistemi, Allah'ın Kitabı ile Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sünnetinden alınmıştır; iyiliği emretmek ve münkerden sakındırmak, Müslümanların doğal bir şekilde uyguladığı bir vacip olup Ümmet Meclisi, Müslümanlar adına muhasebe etme görevini üstlenir; zira Meclisin görevi, Halifeyi, yardımcısını, valiyi ve memurları, yani tüm yönetim makamlarını muhasebe etmektir; ayrıca Mezalim Mahkemesi, iktidar, onun araçları ve halk arasındaki her türlü husumeti çözmekte olup bu husumetleri ise Allah'ın Kitabı ve Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in sünneti ile çözer; zira Hilafet sisteminde asıl olan, halkın her türlü soruyu sormasını talep etmek olup yasaklanmış ya da dondurulmuş sorular yoktur; aksine Şari, iyiliği emretmeyi ve münkerden sakındırmayı emretmiş ve bu amel için şerif yolları oluşturmuştur; nitekim buna teşvik eden birçok delil vardır. Zira Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **"Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz. (Siz ki) marufu emredersiniz ve münkerden sakındırırsınız."** [Al-i İmran 110] Ve Allahu Teala şöyle buyurmuştur: **"Sizden, hayra çağıran, iyiliği emredip kötülüğü meneden bir topluluk bulunsun. İşte onlar kurtuluşa erenlerdir."** [Al-i İmran 104] Ve Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in hadisinde de şöyle geçmektedir: **"Sizden kim bir münker görürse onu eliyle değiştirsin, gücü yetmezse diliyle değiştirsin, ona da gücü yetmezse kalbiyle değiştirsin (buğz etsin). Bu ise imanın en zayıfıdır."**

İslam'da soru sormak, sorana herhangi bir yükümlülük olmaksızın bir görevdir; hatta buna teşvik edilir; tıpkı Ebu Said el-Hudri Radiyallahu Anh'dan rivayet edilen Allah'ın Rasulü Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in hadisinde geçtiği gibi; zira Nebi Sallallahu Aleyhi ve Sellem şöyle buyurmuştur: **"Cihadın en efdali zalim sultan karşısındaki hak sözdür."** Ümmet Meclisi'nin herhangi bir üyesinin, Müslümanları temsil ettiği kabul edilerek, ne kadar ciddi olursa olsun herhangi bir soruyu sorma hakkı vardır; dolayısıyla yasaklı olan bir soru yoktur. İnsanın insanlığını koruyan ve onun izzet ve onurlu bir şekilde yaşamasını garanti eden Rabbani metot işte budur. Allah'ım, vaat ettiğin Raşidi Hilafet Devleti'nin geri dönüşünü bize bir an önce nasip et.

**Hizb-ut Tahrir Merkezi Medya Ofisi İçin Yazan
Nebil Abdulkerim**